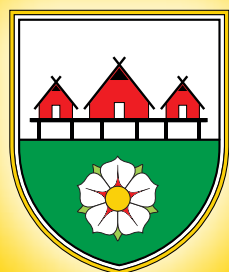


Mostiščar



3

Podpis pogodbe
za gradnjo doma
starejših občanov
na Igu

17

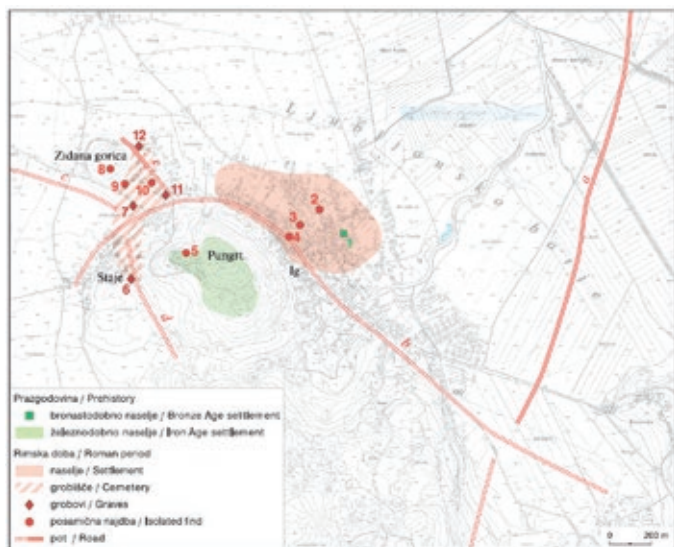
Arheološke
raziskave na
Pungrtu na Igu

21

Začetek najbolj
nenavadne
tekmovalne
sezone



Arheološke raziskave na Pungrtu na Igu



Karta arheoloških najdišč Iga (povzeto po Grahek, Ragolič 2020)



Pogled na ostaline rimskodobnih stavb

Na arheološkem najdišču Pungrt na Igu trenutno potekajo arheološka izkopavanja, ki jih izvaja konzorcij ArKoIg pod vodstvom podjetja Arhej d.o.o. Zaradi predvidene novogradnje Zavoda za prestajanje kazni zapora Ig so se arheološke raziskave na najdišču začele že konec leta 2016. Najprej so bile izvedene interpretacija lidarskih posnetkov s kombinacijo različnih geofizikalnih raziskav, na podlagi teh rezultatov pa geotehnične vrtnice in sondažni testni izkopi. Rezultati vseh raziskav so omogočili čim bolj natančno določitev arheološkega potenciala in glede na projektno dokumentacijo novogradnje tudi zamejitev obsega arheoloških izkopavanj.

Poselitvena slika južnega obrobja Ljubljanskega barja na območju Iga se nam s posameznimi arheološkimi raziskavami v zadnjih letih postopoma razjasnjuje. V dolini vzhodno od Pungrta so bili najdeni os-

tanski bronastodobne poselitve, ki sodijo v čas srednje in začetka pozne bronaste dobe, tj. v drugem in prvem tisočletju pr. n. št., ko je bila značilna poselitev nižinskih predelov na rečnih terasah ali na vzpetinah z vodotoki in ruralnim zaledjem v bližini.

Na Igu je največ ostalin in drobnih najdb iz rimskega obdobja izpričanih predvsem z najdbami rimskih grobov, medtem ko točne lokacije rimskodobne naselbine še ne poznamo, čeprav se kaže, da je rimskodobni vicus verjetno stal pod današnjo vasjo Ig (med izvirom Ižice, preko središča vasi in župne cerkve sv. Martina do pokopališča). Na ledini na Marofu so pri gradnji nove stavbe ZRC SAZU leta 2014 raziskali del rimskodobnega grobišča in del rimske ceste. Pri rekonstrukciji križišča v vasi Staje so arheologi letos raziskali še ostaline rimskih cestišč, ki kažejo, da je se tu križale ceste že v rimskem času. S širšega ob-

močja Iga so bili najdeni tudi številni rimski nagrobniki (evidentiranih je več kot 120 kamnitih spomenikov), vendar so večinoma v sekundarni legi in uporabi, razen v živo skalo vklesan nagrobnik Stari Dedec v Stajah.


Na Pungrtu se do zdaj niso izvajale arheološke raziskave, saj je bila lokacija zaradi vojaške namembnosti gradu (pozneje zaporov), nedostopna. Gradišče je zavarovano na osnovi topografskih značilnosti, vidnih teras in deloma tudi obodnega zidu ter na osnovi posameznih najdb iz prazgodovinskega in rimskega obdobja ter nekaj rimskih spolij, vzdanih v grad, ki so bile prenesene z rimskega grobišča Marof.

Z izkopavanji smo do zdaj odkrili zanimive nove podatke o poselitvi griča v pozni prazgodovini, tj. v času mlajše železne dobe in pozneje v rimskem času, časovno torej od 1. stoletja pred našim štetjem do 2. stoletja našega štetja. Na severozahodnem delu gradišča, kjer trenutno potekajo izko-

pavanja, je bil teren preoblikovan v manjše terase, znotraj katerih so ohranjene sledi različnih objektov. Odkrit je tudi kamnito-zemljen nasip, ki bi lahko služil kot dodatna zaščita/obramba zgornjega dela gradišča. Med najdbami prevladujejo odlomki lončnine in kosi ožgane gline oz. hišnega ometa, ki so ostanek nekdanj z glino ometanih sten objektov. Najdbe keramičnih vretenc in uteži za statve nakazujejo tkalsko in predilsko obrt, svinčen surovec, bronasti polizdelki, ostanki železove žilindre in druga orodja pa kažejo na livarsko/kovaški značaj objektov na tem delu gradišča. Odkrite pa so bile tudi najdbe staroselcev, ki delno prevzemajo nošo Rimljanov – bronaste fibule, novci idr.

 **Mija Topličanec,**
dr. Maja Bricelj,
obe ZVKDS OE Ljubljana

in dr. Petra Vojakovič,
Arhej d.o.o.

 Arhiv Arhej d.o.o.



Nekaj mlajšeželeznodobnih ter rimskodobnih najdb